

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ბიზნესის, ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტი
სადოქტორო პროგრამა
კურიკულუმი

ფაკულტეტის დასახელება	ბიზნესის, ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტი
პროგრამის დასახელება	ჯანდაცვის პოლიტიკა და მენეჯმენტი
მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი/კვალიფიკაცია	საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დოქტორი / PhD in Public Health
პროგრამის ხანგრძლივობა (სემესტრი, კრედიტების რაოდენობა)	3-5 წელი (6-10 სემესტრი) - 180 კრედიტი
სწავლების ენა	ქართული (ინგლისურენოვანი კომპონენტებით)
პროგრამის შემუშავების თარიღი და განახლების საკითხი	პროგრამა შემუშავდა 2011 წლს. გაუჯობესებების მიზნით, ყოველი სასწავლო წლის დასაწყისისთვის შესაძლებელია პროგრამის განახლება).
პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები (მოთხოვნები)	
<ul style="list-style-type: none"> • მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი ჯანდაცვის ან სხვა მიმართულებით. სხვა მიმართულებით მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული ხარისხის შემთხვევაში აპლიკანტს მოეთხოვება 7 წლიანი მენეჯერული გამოცდილება და GMAT (ქულა -მინიმუმ 550); • სადოქტორო კვლევითი განაცხადი; • წარმატებით ჩაბარებული გამოცდა ინგლისურ ენაში ან B2 დონეზე ენის ცოდნის დამადასტურებელი საერთაშორისო სერთიფიკატი (TOEFL(P/B 513-547 score; I/BT 87-109 score); IELTS (5.5-6 Band); FCE; BEC Vantage; PTE (General level 3); PTE Academic (59-75p); Michigan ECCE) ან ინგლისურენოვანი საბაკალავრო ან სამაგისტრო პროგრამის დასრულების დამადასტურებელი დიპლომი (დიპლომის ვალიდობა უნდა იყოს შესაბამისად დადასტურებული განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის მიერ); • ზეპირი გამოცდა. <p>დეტალური ინფორმაცია პროგრამაზე მიღების პირობების და კრიტერიუმების შესახებ იხილეთ ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე „მიღებაში“.</p>	
პროგრამის მიზანი	
<p>პროგრამის მიზანია, მოამზადოს ახალი თაობის პროფესიონალები, რომლებსაც აქვთ უნარი, განახორციელონ თანამედროვე, უახლეს მეთოდოლოგიებზე დამყარებული ორიგინალური, ინოვაციური კვლევები ერთ-ერთი მიმართულებით - საზოგადოებრივი ჯანდაცვა ან ჯანდაცვის მენეჯმენტი, სფეროში ცოდნის არსებული ფარგლების გაფართოების მიზნით და ჩაერთონ სწავლა-სწავლების პროცესში კვლევის და სწავლების ეფექტური ინტეგრაციისთვის.</p>	
სწავლის შედეგები	
<p>ცოდნა და გაცნობიერება</p> <ul style="list-style-type: none"> • კურსდამთავრებულს აქვს საზოგადოებრივი ჯანდაცვისა და ჯანდაცვის მენეჯმენტის სფეროში საკვლევი პრობლემატიკის/საკითხის უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნა; • კურსდამთავრებულს აქვს საკვლევი პრობლემატიკისათვის/საკითხისათვის რელევანტური კვლევის უახლესი, ინოვაციური მეთოდების ცოდნა; • კურსდამთავრებული აცნობიერებს საზოგადოებრივი ჯანდაცვისა ან ჯანდაცვის მენეჯმენტის სფეროში საკვლევი პრობლემატიკის/საკითხის შესახებ ცოდნის განახლებულ ფარგლებს არსებული ცოდნის ხელახლა გააზრებისა და ნაწილობრივი გადაფასების გზით; • კურსდამთავრებულს გათვითცნობიერებული აქვს კვლევის მნიშვნელობა ერთ-ერთ სფეროში - საზოგადოებრივი ჯანდაცვა ან ჯანდაცვის მენეჯმენტი - ცვლილებების ადვოკატირებისთვის და 	

არსებულ პრაქტიკასთან დაკავშირებით ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღებისთვის.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი

კურსდამთავრებულს შეუძლია:

- საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ან ჯანდაცვის მენეჯმენტის სფეროში საკვლევი პრობლემის/საკითხის განსაზღვრა და მისი აქტუალობის დასაბუთება რელევანტურ, უახლეს და სანდო ლიტერატურაზე/წყაროებზე დაყრდნობით;
- საკვლევ პრობლემასთან/საკითხთან დაკავშირებული უახლესი ცოდნის ანალიზი და სისტემატიზაცია;
- საკვლევი სფეროს შესაბამისი ახლებური კვლევითი და ანალიტიკური მეთოდებისა და მიდგომების შემუშავებითა და გამოყენებით ახალი ცოდნის შექმნა;
- შეუძლია ჩატარებული კვლევის საფუძველზე საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ან ჯანდაცვის მენეჯმენტის სფეროში არსებული პრაქტიკის ანალიზი და შეფასება და კვლევის შედეგების საფუძველზე რეკომენდაციების განსაზღვრა ამ პრაქტიკის განვითარების და გაუმჯობესების თვალსაზრისით;
- ინოვაციური კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვა, განხორციელება და ზედამხედველობა.
- ახალი ცოდნის ვალიდობის დადასტურება სამეცნიერო პუბლიკაციებში;
- აკადემიური საქმიანობისას სასწავლო კონტექსტის შესაბამისად სწავლების და შეფასების ეფექტური სტრატეგიების განსაზღვრა და გამოყენება; მცირე თუ დიდი აუდიტორიის ეფექტური მართვა.

დასკვნის უნარი

კურსდამთავრებულს შეუძლია:

- შერჩეული საკვლევი პრობლემატიკის/საკითხის შესწავლის თანამედროვე კონცეფციების, მიდგომების კრიტიკული და თანმიმდევრული ანალიზი, სინთეზი და შეფასება შერჩეული საკითხის/პრობლემატიკის კვლევის ინოვაციური მეთოდოლოგიის ჩამოყალიბების მიზნით;
- კვლევის შედეგების საფუძველზე შერჩეული საკითხის/პრობლემატიკის შესახებ დასაბუთებული დასკვნების ჩამოყალიბება; შერჩეული პრობლემის/საკითხის კვლევის მიზნით სწორი და ეფექტური გადაწყვეტილებების დამოუკიდებლად მიღება.

კომუნიკაციის უნარი

კურსდამთავრებულს შეუძლია

- ახალი ცოდნის არსებულ ცოდნასთან ურთიერთკავშირში დასაბუთებულად და გარკვევით წარმოჩენა;
- საერთაშორისო სამეცნიერო საზოგადოებასთან თემატურ დისკურსში ჩართვა, რაც გამოიხატება საერთაშორისო რეფერირებად ჟურნალებში პუბლიკაციებით.

სწავლის უნარი

კურსდამთავრებული

- ორიენტირებულია ახალი ცოდნის შექმნაზე;
- მზადაა, საკვლევი პრობლემის/საკითხის შესახებ უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნისა და მეთოდოლოგიის საფუძველზე, განავითაროს კვლევის შემდგომი პროცესები, ახალი იდეები;
- ეფექტურად მართავს დროსა და რესურსებს.

ღირებულებები

კურსდამთავრებული

- კვლევების წარმოებისას იცავს სამეცნიერო ეთიკის ნორმებს;
- იცავს აკადემიური პატიოსნების პრინციპებს, პატივს სცემს კოლეგების აზრს.
- მზადაა ღირებულებათა დამკვიდრების გზების კვლევისათვის და ამისთვის ინოვაციური მეთოდების შემუშავებისათვის.

სადოქტორო პროგრამის სტრუქტურა

სადოქტორო პროგრამაზე სწავლებისას დოქტორანტმა უნდა დააგროვოს 180 კრედიტი. ასისტირებითა და კვლევითი სემინარის კომპონენტით გათვალისწინებულია მინიმუმ 12-12 კრედიტი, ხოლო მათ მაქსიმალურ რაოდენობას განსაზღვრავს თავად დოქტორანტი საჭიროებიდან გამომდინარე. საჭიროების შემთხვევაში დოქტორანტს მიეცემა შესაძლებლობა, კრედიტების გარეშე გაიაროს აღდგენითი კურსი (ე.წ. remedial course) სამაგისტრო საფეხურიდან სტატისტიკის ან კვლევითი მეთოდოლოგიების საკითხებზე.

კომპონენტები	სემესტრი										ECTS	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
სადოქტორო სემინარი 1												6
სადოქტორო სემინარი 2												6
სწავლებისა და შეფასების სტრატეგიები												6
ასისტირება*												12
კვლევითი სემინარი												12
Community-Based Participatory Research (CBPR) for Public Health												6
Qualitative Research** პანელური მონაცემების ანალიზი EViews-ში დროითი მწკრივების მონაცემების ანალიზი EViews-ში												6
Writing for Academic Publication***												6
სადოქტორო ნაშრომი****												120

*სწავლების ასისტირება შესაძლებელია შესაბამისი აკადემიური კურსის გავლის შემდეგ; კვლევის ასისტირება შესაძლებელია პროსპექტუსის დაცვის შემდეგ.

**კურსი შეირჩევა კვლევის პროსპექტუსის საფუძველზე. კურსის არჩევის დროისთვის დოქტორანტი უნდა იყოს მზად გაანალიზოს საკუთარი კვლევის მონაცემები.

***დოქტორანტს უნდა ჰქონდეს დაცული პროსპექტუსი და უნდა ჰქონდეს მზად საკუთარი კვლევის შედეგები.

****სადოქტორო ნაშრომის წარდგინება დაცვისთვის შესაძლებელია მხოლოდ სადოქტორო პროგრამით გათვალისწინებული პუბლიკაციის ან პუბლიკაციაზე თანხმობის წარდგენის შემდეგ.

სადოქტორო პროგრამა იწყება სადოქტორო სემინარების (სულ - 12 კრედიტი) სერიით. თითოეული სემინარი 6 კრედიტიანია. სადოქტორო სემინარების ფარგლებში დოქტორანტები პროსპექტუსზე მუშაობენ ხელმძღვანელთან/ხელმძღვანელებთან ერთად. პროსპექტუსის მონახაზი მუშავდება სადოქტორო პროგრამაზე მიღებისას წარდგენილი კვლევითი განაცხადის საფუძველზე. სემინარის განმავლობაში დოქტორანტები:

- განსაზღვრავენ საკვლევ საკითხს/პრობლემას სადისერტაციო კვლევისთვის;
- აკეთებენ რელევანტური ლიტერატურის მიმოხილვას, რომელიც მოიცავს შერჩეული საკითხის/პრობლემის შესახებ კვლევებზე დაფუძნებულ უახლესი ცოდნის, გამოყენებული კვლევის მეთოდოლოგიების, მიდგომების და კონცეფციების ანალიზს/სინთეზს და შეფასებას;
- ლიტერატურის მიმოხილვის საფუძველზე განსაზღვრავენ ახალი ცოდნის შექმნის საჭიროებას და აყალიბებენ კვლევის მიზანს, საკვლევ კითხვას/ებს (საჭიროების შემთხვევაში ჰიპოთეზას) და აყალიბებენ კვლევის მეთოდოლოგიას (კვლევის მეთოდოლოგიის ჩამოყალიბების პროცესის კონსულტირებას უწევენ პროგრამაში ჩართული მეთოდოლოგიური კურსების პროფესორები/ლექტორები);
- ადგენენ ბიბლიოგრაფიას და აყალიბებენ კვლევის გეგმას.

სადოქტორო სემინარების სერია სრულდება პროსპექტუსის წარდგენით და მისი დაცვით დოქტორანტის მიერ სწავლების მეორე სემესტრის ბოლოს. დოქტორანტი იცავს პროსპექტუსს დარგობრივი კომისიის წინაშე. დეტალური ინფორმაცია სადოქტორო სემინარების შესახებ მოცემულია [სადოქტორო სემინარების კონცეფციაში](#).

პროსპექტუსის დაცვის შემდეგ სადოქტორო პროგრამა გრძელდება კვლევითი სემინარების სერიით. თითოეული სემინარი 6 კრედიტიანია. სადოქტორო პროგრამის ფარგლებში ჩასატარებელი კვლევის საჭიროებიდან გამომდინარე დოქტორანტმა შეიძლება გაიაროს მინიმუმ 3 კვლევითი სემინარი. ერთი კვლევითი სემინარის ხანგრძლივობაა ერთი აკადემიური სემესტრი.

კვლევითი სემინარების ფარგლებში დოქტორანტები მუშაობენ პროსპექტუსით გათვალისწინებულ კვლევაზე ხელმძღვანელთან(ებთან) ერთად, რომლებიც არიან ჩართული სადოქტორო პროგრამაში ან/და ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორებთან მომიჯნავე დარგებიდან. კვლევის მიმდინარეობა აისახება დოქტორანტების პროგრესის ანგარიშებში. კვლევითი სემინარების სერიის დასრულების შემდეგ (ყველაზე

ადრე მეოთხე და ყველაზე გვიან მეექვსე სემესტრის დასაწყისში) დოქტორანტი უნდა იყოს მზად წარმოადგინოს სადოქტორო ნაშრომი. დეტალური ინფორმაცია კვლევითი სემინარების შესახებ მოცემულია [კვლევითი სემინარის კონცეფციაში](#).

პუბლიკაცია

სადოქტორო პროგრამის აუცილებელი პირობაა საერთაშორისო რეფერირებად გამოცემაში პუბლიკაციის გამოქვეყნება. კერძოდ, დოქტორანტს დისერტაციის დაცვამდე მოეთხოვება შესაბამის სფეროში მინიმუმ ერთი სამეცნიერო პუბლიკაცია საერთაშორისო რეცენზირებად თემატურ ჟურნალში. სადოქტორო პროგრამით გათვალისწინებული პუბლიკაციისადმი მოთხოვნები იხ. [სადისერტაციო საბჭოსა და დოქტორანტურის დებულების](#) დოკუმენტში

ასისტირება

ასისტირება არის სადოქტორო პროგრამის ის კომპონენტი, რომელიც უზრუნველყოფს დოქტორანტის ჩართულობას სწავლებასა და კვლევასთან დაკავშირებულ აკადემიურ პროცესებში. პროგრამით გათვალისწინებულია როგორც სწავლების, ასევე კვლევის ასისტირება. სწავლების ასისტირების შემთხვევაში დოქტორანტი აკადემიური კურსის პროფესორს უწევს ასისტირებას, დამოუკიდებლად ახორციელებს აკადემიური კურსის კომპონენტს და/ან ატარებს სალექციო/სასემინარო კურსს. კვლევის ასისტირების დროს დოქტორანტი შესაბამისი მიმართულების საბაკალავრო/სამაგისტრო საფეხურის სტუდენტებს უწევს კვლევითი პროექტების ხელმძღვანელობას/თანახელმძღვანელობას ან/და რეცენზირებას. ასევე დოქტორანტს შეიძლება მიეცეს შესაძლებლობა, ჩაერთოს უნივერსიტეტში მიმდინარე კვლევით პროცესებში და ამ მიზნით განახორციელოს ისეთი აქტივობები, როგორც არის ლიტერატურის/წყაროების მოძიება, კვლევითი ინსტრუმენტების შემუშავება და პილოტირება, მონაცემების შეგროვება და ანალიზი და ა.შ.

ასისტირების კომპონენტის შესრულებამდე დოქტორანტს გავლილი უნდა ჰქონდეს სასწავლო კურსი „სწავლებისა და შეფასების სტრატეგიები“. კვლევის ასისტირებაში ჩართვამდე კი დაცული უნდა ჰქონდეს პროსპექტუსი. ასისტირების კომპონენტის ეფექტური დაგეგმვისა და განხორციელების მიზნით ყოველსემესტრულად დგინდება დოქტორანტის ასისტირების გეგმა, რომელიც წარედგინება დარგობრივ კომისიას. ასისტირების აქტივობებში კრედიტების მინიჭება ხდება შეფასების შესაბამისი ფორმის წარდგენის საფუძველზე. დეტალური ინფორმაცია ასისტირების შესახებ მოცემულია [ასისტირების კონცეფციაში](#).

სადოქტორო ნაშრომის წარდგენა და დაცვა

სადოქტორო პროგრამა სრულდება სადოქტორო ნაშრომის წარდგენით და მისი საჯარო დაცვით. სადოქტორო ნაშრომის დაცვა ხდება ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს მიერ დამტკიცებული სადისერტაციო საბჭოს წინაშე.

დეტალური ინფორმაცია სადოქტორო ნაშრომის წარდგენის და დაცვის შესახებ [მოცემულია სადოქტორო ნაშრომის კონცეფციაში](#).

სწავლების მეთოდები

სწავლებისას გამოიყენება ლექცია და სემინარი, წერითი და ვერბალური მეთოდი, დემონსტრირების მეთოდი, გონებრივი იერიში, დისკუსია-დებატები, ინდივიდუალური და ჯგუფური მუშაობა, შემთხვევის ანალიზი, მოდელირება/სიმულაცია, რეფლექსია, ურთიერთშეფასება, პრაქტიკული მუშაობის მეთოდი, მათ შორის კომპიუტერულ ლაბორატორიაში.

პროგრამის სხვადასხვა კომპონენტებში გამოყენებული სწავლების მეთოდები მითითებულია შესაბამისი სილაბუსებსა და კონცეფციებში.

დასაქმების სფეროები

- ჯანდაცვის პოლიტიკისა და მენეჯმენტის სადოქტორო პროგრამის კურსდამთავრებული შეიძლება დასაქმდეს:
- ✓ შესაბამისი პროფილის აკადემიურ (სასწავლო/კვლევით) ინსტიტუტებში;
  - ✓ შესაბამისი პროფილის სახელმწიფო, კერძო ან არასამთავრობო ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებში.
  - ✓

შეფასების წესი

სასწავლო კომპონენტის შეფასება მიმდინარეობს 100 ქულიანი სისტემით:

(A) 91-100 ფრიადი

(B) 81-90 ძალიან კარგი

(C) 71-80 კარგი

(D) 61-70 დამაკმაყოფილებელი

(E) 51-60 საკმარისი

(FX) 41-50 ვერ ჩააბარა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;

(F) 0-40 ჩაიჭრა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის შეფასება მიმდინარეობს შემდეგი სისტემით:

ა) ფრიადი (summa cum laude) – შესანიშნავი ნაშრომი;

ბ) ძალიან კარგი (magna cum laude) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება;

გ) კარგი (cum laude) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს აღემატება;

დ) საშუალო (bene) – საშუალო დონის ნაშრომი, რომელიც წაყენებულ ძირითად მოთხოვნებს აკმაყოფილებს;

ე) დამაკმაყოფილებელი (rite) – შედეგი, რომელიც, ხარვეზების მიუხედავად, წაყენებულ მოთხოვნებს მაინც აკმაყოფილებს;

ვ) არადამაკმაყოფილებელი (insufficient) – არადამაკმაყოფილებელი დონის ნაშრომი, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს წაყენებულ მოთხოვნებს მასში არსებული მნიშვნელოვანი ხარვეზების გამო;

ზ) სრულიად არადამაკმაყოფილებელი (sub omni canone) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს სრულიად ვერ აკმაყოფილებს.

„ა“-„ე“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს ენიჭება დოქტორის აკადემიური ხარისხი.

„ვ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს ეძლევა ერთი წლის განმავლობაში გადამუშავებული სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლება.

„ზ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტი კარგავს იმავე სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლებას.

სწავლისათვის აუცილებელი დამხმარე პირობები/რესურსები

- უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკა და ელექტრონული ბაზები-ScienceDirect, Scopus, Thomson Reuters, ProQuest, EBSCO; Cambridge Journals, Oxford Journals, Emerald, etc.
- კომპიუტერული ლაბორატორია;
- პროგრამები: NVivo 10; EViews
- Moodle, არგუსი
- ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის საერთაშორისო სკოლასთან (ISET)
- „New Hospital” - მემორანდუმი

კომპეტენციების რუკა

სადოქტორო პროგრამის კომპონენტების დასახელება	ცოდნა და გაცნობიერება	ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	დასკვნის უნარი	კომუნიკაციის უნარი	სწავლის უნარი	ღირებულებები
სადოქტორო სემინარი 1	x		x		x	

სადოქტორო სემინარი 2		x	x	x	x	
კვლევითი სემინარები	x	x	x	x	x	x
Writing for Academic Publication				x	x	x
სწავლებისა და შეფასების სტრატეგიები		x	x		x	x
Community-Based Participatory Research (CBPR) for Public Health		x	x	x		x
Qualitative Research		x	x	x		
დროითი მწკრივების მონაცემების ანალიზი EViews-ში		x	x	x		
პანელური მონაცემების ანალიზი EViews-ში		x	x	x		
ასისტირება		x	x		x	
სადისერტაციო ნაშრომი	x	x	x	x	x	x